

# Offentliga arbetskrafts- och företagstjänster i kommunerna 2024

Juni 2021

# ***Matcha kompetens och arbete***

***Ett Finland med livskraft, hög sysselsättningsnivå och kompetens byggs i framtidens kommuner med kunden i centrum.***



**Offentlig service som stöder ökad sysselsättning och företagens tillväxt som en del av kommunernas sysselsättnings- och livskraftsuppgifter 2024.**

# Sammandrag ur sysselsättningens, livskraftens och kommunekonomins synvinkel



## Statens arbets- och näringsstjänster (arbets- och näringsbyråerna och NTM-centralerna)

- Arbetsförmedling (utgående från arbetssökande och arbetsgivare)
- Yrkesvals- och karriärvägledning
- Serviceprocessen för enskilda kunder (regelbundna intervjuer, bedömning av servicebehovet, utarbetande av kundplaner, individuell servicehandledning)
- Tillhandahållande och finansiering av sysselsättningsfrämjande service (lönesubvention, startpeng)
- Platsannonserservice
- EURES och arbetstillstånd
- Arbets- och näringsbyråernas uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa
- Arbetsgivarens omställningsskydd, lönegaranti
- Anskaffning av utbildning och coachning
- Främjande av integration
- Företagsutvecklingstjänster
- Sektorspecifika tjänster och strukturomvandlingsuppgifter

Arbets- och näringsbyråerna och NTM-centralerna  
**Cirka 200–220 miljoner euro**  
 Anslag för sysselsättningen (exkl. lönesubvention)  
**Cirka 180 miljoner euro (2019)**  
 Lönesubvention, läroavtal och startpeng (ANM och SHM)  
**Cirka 280 miljoner euro (2019)**

## Främjande av sysselsättningen i kommunerna

- Lagstadgade sysselsättningstjänster
  - Sektorövergripande samservice (TYP), sysselsättningsskyldighet, arbetsmarknadsstödet kommunal, hälsoundersökningar för arbetslösa, verkstadsverksamhet
- Sysselsättningstjänsterna inom kommunens allmänna uppgifter
  - Informations-, rådgivnings- och handledningstjänster (bl.a. Navigatorn, sysselsättningstjänster för invandrare)
  - Locka och främja tillgången till kompetent arbetskraft (bl.a. TalentBoost)
  - Tjänster som främjar sysselsättningen i kommunerna
  - Kommunernas köpta tjänster, lönesubventionens kommuntillägg, sommarjobb, projekt, understöd till organisationer...
  - Företagstjänster, utveckling av näringslivet och kompetensutveckling
- Företagstjänster, utveckling av näringslivet och kompetensutveckling

Främjande av sysselsättning och livskraft  
**cirka 400–600 miljoner euro**  
 Arbetsmarknadsstödet kommunal  
**cirka 420 miljoner euro.**

## Statliga tjänster samlade

Strukturomvandlingsstöd och skalfördelar av samlade serviceenheter (bl.a. TE-Digi, digitala arbets- och näringsstjänster)



## Främjande av sysselsättningen i kommunerna samt företagens tjänster

- Lagstadgade sysselsättnings- och företagstjänster
- Sysselsättnings-, kompetens- och näringsstjänsterna inom kommunens allmänna uppgifter
- Skolväsendets tjänster som främjar sysselsättningen
- Övriga allmänna uppgifter för att främja sysselsättningen, kompetensen och livskraften



## Social- och hälsovården i välfärdsområdena

Social- och hälsovårdssektorns tjänster som främjar sysselsättningen

# Offentlig arbetskrafts- och företagservice i kommunerna 2024

- Överföring enligt regeringsprogrammet och besluten i regeringens ramförhandlingar 2021
- Med organisering avses **Kommunens organiseringsansvar enligt 2 kap. 8 § i kommunallagen**
- Modellen beaktar en **jämlig** tillgång till tjänster och kommunernas möjligheter att klara sina åligganden
  - Det kan genomföras så att organiseringsansvaret fördelas på alla kommuner genom frivilligt eller lagstadgat samarbete
- Alla tjänster som det inte finns anledning att organisera på statlig nivå skulle överföras på kommunerna
  - Med tjänster avses både kund- och arbetsgivartjänster
  - Tjänster på nationell nivå bl.a. TE-Digi, digitala arbets- och näringstjänster.

# Finansiering av sysselsättningsreformen

- Finansieringen omfattar **finansiering av uppgiften, lönesubventionen och en ny stimulansmodell**
  - Kommunernas nuvarande sysselsättningsuppgifter och ansvar utgör cirka **3 %** av kommunernas ekonomi
  - Den kommande modellen utgör **upp till 13 %** när man också tar hänsyn till vårdreformen
- **Den nya incitamentsmodellen:**
  - har att göra med delfinansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa
  - och med överföringen av organiseringsansvaret (sysselsättningseffekt 7 000–10 000)
  - Man vill främja sysselsättningen och undvika ekonomisk deloptimering.
  - Flera modeller:
    - harmonisering av förmånsslag,
    - tidigareläggning av ansvar,
    - ökad gradering av betalningsansvaret,
    - kumulering av antalet arbetslöshetsdagar
    - aktiveringen kopplas loss från överföringen av betalningsansvaret
- Påverkar avsevärt bl.a. hur tjänsterna organiseras och inriktas, samt serviceprocessen och i större utsträckning riktningen på kommunens livskrafts och sysselsättningsarbete.



**Mervärde i  
kommunerna**

**Sysselsättnings  
modellen i  
kommunerna  
2020**



# **Kommunerna (enskilt och gemensamt) har en helhetssyn på hur regionen ska utvecklas**

- Nuläget, utvecklingsutsikterna, utmaningarna och möjligheterna.
- Samordning och behoven inom olika förvaltningsområdets arbete för livskraft
- Ambitionsnivå och strategisk riktning.



# Sysselsättningen kan höjas genom ökad efterfrågan på och utbud av arbete

- Som tillhandahållare av arbets- och näringstjänster har kommunerna möjlighet att främja dessa två mål på ett brett plan.
- Efterfrågan på arbete: Förutsättningar för företagande, stöd för företagens tillväxt, planläggning/markanvändning, regionutveckling, offentlig infrastruktur och andra investeringar, incitament för privata investeringar till regionen, teknologi- och innovationsverksamhet, lokaler, företagsparker, handelsplatser, offentlig upphandling och servicesedlar...
- Utbud av arbete: Arbetsförmedling och arbetskraftstjänster, kompetensutbud, förebyggande av arbetslöshet och utslagning, främjande av mobilitet och lockande av ny arbetskraft genom att förbättra områdets attraktionskraft.
- Den kommunbaserade modellen utgör ett kommunalt ekosystem. Kommunerna kan sammanföra hela den omfattande plattformen för att främja sysselsättningen på bred front, där organiseringen av arbets- och näringstjänsterna bidrar med nya, viktiga verktyg.

# **Kommunerna har ekonomiska incitament för att främja sysselsättningen, livskraften och konkurrenskraften, också statsfinanserna effektiveras**

- Den kommunbaserade modellen ger besparingar i de totala offentliga kostnaderna då överlappande funktioner mellan staten och kommunerna kan gallras.
- Övriga förändringar i förvaltningen förutsätter att sysselsättnings- och livskraftsuppgifterna koncentreras till kommunerna, annars splittras tjänsterna och ansvaret för kunderna. Arbetsfördelningen mellan social- och hälsovården och kommunerna skulle bli klarare om kommunerna skulle ha det övergripande ansvaret för sysselsättningen.

# Kommunerna är naturliga samarbets- och verksamhetsorganisationer

- Kommunerna kan komma överens om samarbete sinsemellan för att skapa ändamålsenliga helheter för organiseringen av tjänster. Servicestrukturen blir dynamisk och svarar på behoven enligt varje regions särdrag: närtjänster i kommunens regi, tjänster genom samarbete kommunerna emellan och koncentrerade tjänster.
- Kommunerna har en naturlig roll i samordningen och ledningen av sysselsättnings- och livskraftsnätverken. Nätverken leds med tydliga mål och incitament: en kommuns insatser gagnar de övrigas livskraft, det behövs inte några konstgjorda nätverk.

# Fokus på kunderna och förverkligande av närdemokratin

- Helhetsförståelse av livscykelbehoven och kundprocesserna
- Närkontakt med kunderna, anträffbarhet (bland annat finns det redan serviceställen och kanaler), service på ett och samma ställe förverkligas endast i kommunerna.
- Samordningen av kundservicen är naturlig, det görs redan och det finns omfattande kompetens för detta (både bland arbetssökande och arbetsgivare).
- Förverkligandet av subsidiaritetsprincipen i beslutsfattandet, kundernas delaktighet och deltagande förverkligas i större utsträckning på kommunnivå.

# Tack!

Mer information:

Timo Reina, vice verkställande direktör, [Timo.Reina@kuntaliitto.fi](mailto:Timo.Reina@kuntaliitto.fi)

Erja Lindberg, Utvecklingschef, syssestättning, [Erja.Lindberg@kuntaliitto.fi](mailto:Erja.Lindberg@kuntaliitto.fi)



[www.kuntaliitto.fi](http://www.kuntaliitto.fi)